

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल

Purwanchal National Daily

सुर्वाण अत्सर ! सुर्वाण अत्सर !!

यस Best future मन्टेसरी तालिम केन्द्रमा मन्टेसरी तालिमका एकहता, दुई हता, एक महिला र तीन महिलामा हुने विभिन्न कोर्षहरूमा मन्टेसरीको तालिम लिई आफूलाई उत्कृष्ट बनाई रोजगारीको सुनिश्चिता गर्नुहोस् ।
तालिममा उत्कृष्ट हुने १५ जनालाई रोजगारीको पूर्ण ग्यारेन्टी गरिनेछ ।
नोट: तालिमका कक्षाहरू चैत्र २९ गते आइतबारबाट सञ्चालन हुनेछ । साथै यस स्कूलमा कक्षा PG देखि U.K.G. सम्मका नातीहरूका लागि भर्ना खुलेको समेत जानकारी गरिन्छ ।

सम्पर्क : ९८४२५७७२५, ९८४९८५७४४७, ०२३-४४२६४७
Best Future Montessori School & training center, Birtamod-06

वर्ष : २६ अङ्क : १४० पृष्ठ ४ वितामोड वि.सं. २०७७ चैत २६ गते विहीवार (Thursday, April 8, 2021) नेपाल सम्वत् १९४९ Web : www.purwanchaldaily.com मूल्य रु : ५/- भारतमा भारत : ४/-

भापामा एकपछि अर्को व्यक्ति हत्याका घटना

भापा, चैत २५। भापामा एकपछि अर्को हत्याका घटना बढ्दै गएको छन । वितामोडस्थित गाउँले होटलका सञ्चालक तिलक निरौलाको हत्या भएको तीन दिनमा वितामोडमै अर्का एक व्यक्ति पनि मृत फेला परेका छन् । शंकास्पद अवस्थामा तीन दिनअघि आइतबार विहान गाउँले होटलका सञ्चालक निरौला मेचीनगर-१स्थित प्रगति सामुदायिक बनको चारआली जंगलमा मृत भेटिएका थिए ।
निरौलाका हत्यारालाई प्रहरीले फेला पार्न नसक्यो वितामोडमा अर्को हत्या भएको छ । हत्या गरेर फ्यालेको अवस्थामा अर्जुनधारा-६ कालीफोडा निवासी ५० वर्षीय गौतम परियारको शव वितामोडको सुगम पेट्रोल पम्प छेउको भाडीमा बुधवार विहान फेला परेको हो । परियार मासु पसलमा काम गर्ने गरेका थिए । प्रायः घर बाहिरै बस्ने

गरेका उनी चार दिनदेखि परिवारको सम्पर्कमा थिएनन् । यसैबीच हत्याका घटना बढेको भन्दै वितामोड नगरपालिकाले चिन्ता व्यक्त गरेको छ । एकपछि अर्को हत्याका घटना भएपछि वितामोड नगरपालिकाले वितामोड नगरको शान्ति सुरक्षालाई थप व्यवस्थित बनाई नगरवासीहरू सुरक्षित भएको महसुस हुने गरीको आवश्यक प्रबन्ध मिलाउन प्रहरी प्रशासनसँग माग गरेको छ ।

दिनहुँ व्यक्ति हत्या भइरहँदा वितामोडवासीहरू अत्यन्तै दुःखित र चिन्तित बनेको भन्दै नगर प्रमुख धुवकुमार शिवाकोटीले प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्रवणकुमार तिमिल्सिनालाई पत्रमार्फत ध्यानाकर्षण गराएका हुन् ।
वितामोडमा मृत अवस्थामा फेला परेका परियारलाई अन्यत्र हत्या गरेर त्यहाँ फ्यालेको हुनसक्ने आशंका गरिएको छ । शवबाट गन्ध आइरहेकोले केही दिनअघि नै मृत्यु भएको हुनसक्ने प्रत्यक्षदर्शीहरूले बताएका छन् । शव फेला परेको खबर आफूहरूलाई विहान ८.३० बजे आएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रवक्ता प्रहरी नायव उपरीक्षक राकेश थापाले बताए ।
उनले शवलाई पोष्टमार्टमका लागि धरान पठाइएको र परिवारका सदस्यहरूसँग सोधपुछ भइरहेको जानकारी दिए ।

पत्रकार महासंघको निर्वाचन सम्पन्न

भापा, चैत २५। नेपाली सञ्चारकर्मीका लागि बहुप्रतिक्षित नेपाल पत्रकार महासंघका सबै शाखा, प्रदेश र केन्द्रीय समितिको निर्वाचन बुधवार एकैसाथ सम्पन्न भएको छ ।
पत्रकार महासंघ प्रत्यक्ष मतदान प्रणालीमा प्रवेश गरेपछि केन्द्रीय समितिको पहिलोपटक प्रत्यक्ष प्रणालीबाट भएको हो । महासंघको केन्द्रीय समिति, प्रदेश समिति, जिल्ला शाखा र विभिन्न प्रतिष्ठान तथा एसोसिएटमा नयाँ नेतृत्वका लागि १३ हजार भन्दा बढी सदस्यले एकसाथ मतदानमा सहभागिता जनाएका हुन् ।
विहान ९ बजेदेखि साँझ ५ बजेसम्म मतदानको व्यवस्था गरिएको थियो । मतदान सम्पन्न भएपश्चात् बुधवार नै मतगणना शुरु गरिएको छ । कुनै बाधा नभए चैत २६ गते सबै तहको मतपरिणाम आउने महासंघको केन्द्रीय निर्वाचन समितिका संयोजक वरिष्ठ पत्रकार कपिल काफ्लेले जानकारी दिए ।
निर्वाचनका लागि ७७ जिल्लाको सम्बन्धित जिल्ला शाखामा, ४२ प्रतिष्ठानको विभिन्न १९ स्थानमा र एक एसोसिएटको दशरथ रङ्गशालामा गरी कूल ९७ बुधमा निर्वाचन तोकिएको थियो ।
केही शाखा र प्रतिष्ठानमा सर्वसम्मत रूपमा नयाँ नेतृत्व चयन भए पनि चैत २५ गते मात्रै निर्वाचन निर्वाचित भएको घोषणा गरिएको छ । यस निर्वाचनमा तीन हजारभन्दा बढी पदाधिकारी तथा सदस्य निर्वाचित हुने र त्यसमा महिलाको उपस्थिति ३३ प्रतिशतभन्दा बढी रहने संयोजक काफ्लेले बताए । महासंघका सबै संरचनामा पूर्ण समावेशिताको व्यवस्था गरिएको बताइएको छ ।
केन्द्रीय समितिको ४९ पदका लागि १५२ को उम्मेदवारी परेको थियो । केन्द्रीय समितिको अध्यक्षमा विप्लव पोखरेल र निर्मला शर्माले प्यानलसहित उम्मेदवारी दिएका थिए भने गजेन्द्रसिंह बुढाथोकीले पनि अध्यक्षमा उम्मेदवारी दिएका थिए ।
प्रत्येक तीन वर्षमा सबै समिति तथा शाखाहरूको निर्वाचन हुने महासंघमा हाल सबै समितिका नेतृत्व चयनका लागि सबै सदस्यहरूको प्रत्यक्ष मतदानको व्यवस्था गरिएको थियो ।
महासंघले आफ्नो सङ्गठनलाई संघीयता अनुरूप ढाल्दै प्रदेश समिति तथा प्रदेश परिषदहरू पनि गठन गरिसकेको थियो । देशका सात प्रदेशसहित काठमाडौँ उपत्यकालाई छुट्टै एकाई मानी आठ भौगोलिक प्रदेश

र प्रतिष्ठान शाखा तथा एसोसिएट संस्थाहरू रहने प्रतिष्ठान एवम् एसोसिएट दुई गैरभौगोलिक प्रदेश गरी महासंघका १० प्रदेश समिति र परिषद् छन् । महासंघका जिल्ला शाखा ७७, प्रतिष्ठान शाखा ४२, एसोसिएट सदस्य ११, वैदेशिक शाखा नौ, प्रदेश परिषद् १०, प्रदेश समिति १०, केन्द्रीय परिषद् र केन्द्रीय समिति रहेका छन् । महासंघको केन्द्रीय समिति ४९ सदस्यीय रहेको छ भने प्रदेश समिति २१ सदस्यीय रहने विधानको प्रावधान छ । जिल्ला तथा प्रतिष्ठान शाखा भने सदस्य संख्याअनुसार रहने व्यवस्था छ ।
नेपाल पत्रकार महासंघ सम्पूर्ण नेपाली पत्रकारहरूको साझा छाता सङ्गठन हो । देश विदेशमा रहेका नेपाली पत्रकारहरूलाई सङ्गठित गर्दै व्यावसायिक नेतृत्व प्रदान गर्ने र श्रमजीवी पत्रकारहरूको हकहित रक्षा गर्दै सम्पूर्ण सञ्चार क्षेत्रको विकासका लागि काम गर्नु महासंघको मूल ध्येय, लक्ष्य र दायित्व हो । विसं २०१२ चैत १६ गते गठन भएको नेपाल पत्रकार संघको निरन्तरताका रूपमा महासंघ रहेको छ । विसं २०५३ जेठ २९ मा सघलाई महासंघमा रूपान्तरण गरिएको हो ।
भापामा २५६ जना पत्रकारले गरे मतदान
नेपाल पत्रकार महासंघ भापा शाखाको बुधवार सम्पन्न निर्वाचनमा २५६ जनाले मतदान गरेका छन् । २६३ जना पत्रकार मतदाता रहेकोमा २५६ जनाले मतदान गरेको निर्वाचन समितिले जनाएको छ । नेपाल पत्रकार महासंघ भापा शाखाका पूर्व अध्यक्ष केशव आचार्यले मतदान गरी मतदान कार्यक्रम शुरु गरिएको थियो । मतगणना बुधवार राति ९ बजेदेखि शुरु भएको निर्वाचन समितिले

ताप्लेजुडमा ४२४ भूमिहीनको निवेदन

ताप्लेजुड, चैत २५। भूमिसम्बन्धी समस्या समाधान आयोगको काम कारवाही अगाडि बढेसँगै ताप्लेजुडमा ४२४ भूमिहीनको निवेदन मालपोत कार्यालयमार्फत प्राप्त भएको छ ।
आयोगले ताप्लेजुडमा कार्यालय स्थापना गरेसँगै स्थानीय तहहरूसँग सम्झौता गरेर काम अगाडि बढाएको भूमिसम्बन्धी समस्या समाधान आयोगका विज्ञ प्रकाश इवारासामले बताए । आयोगको कार्यालय स्थापना भएपछि अधिल्लो आयोगले सङ्कलन गरेको विवरण खोज्ने कार्य भएको विज्ञ इवारासामले जानकारी दिए ।
जिल्ला मालपोत कार्यालयको तथ्याङ्क अनुसार ताप्लेजुडमा १०९ भूमिहीन दलित, २३५ भूमिहीन सुकुम्बासी र ८८ परिवार अल्पव्ययित बसोबास भएको पाइएको छ । यो आठ वर्ष पुरानो तथ्याङ्क भएको आयोगका विज्ञ इवारासामले बताए ।
पुरानो तथ्याङ्कलाई आधार मानेर नयाँ विवरण खोज्ने काम भइरहेको छ । जिल्लाभित्र कति घरपरिवार भूमिहीन छन् भन्ने विवरण आउन तीन महिना लाग्नसक्ने जनाइएको छ । ताप्लेजुडको पाथीभरा यादुवरक, सिदिङ्वा, सिरिजंघा र मिक्वाखोला गाउँपालिकामा विवरण सङ्कलनको लागि सम्झौता भइसकेको

आयोगका ताप्लेजुड अध्यक्ष लक्ष्मी याक्सोले बताए । बाँकी ५ स्थानीय तहसँग विवरण सङ्कलन गर्न सम्झौताको तयारी भइरहेको अध्यक्ष याक्सोले बताए । प्रत्येक गाउँपालिकामा भूमिहीनको तथ्याङ्क सहजीकरण गर्न समिति गठन हुने तयारी भइरहेको छ ।
सबै स्थानीय तहबाट विवरण प्राप्त भएपछि जग्गा उपलब्ध गराउन आयोगले प्रक्रिया अगाडि बढाउने छ । भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी, अल्पव्ययित बसोबासीलगायतको सामाजिक न्याय र जीवनस्तर सुधारका लागि भूमिको समन्वयिक वितरण र दिगो व्यवस्थापन जरुरी छ । भूमि नागरिकको खाना, आवास र स्वतन्त्रता जस्ता मौलिक अधिकार प्राप्त गर्ने सुनिश्चितताको आधार हो । भूईँ तहका नागरिकलाई लोकतन्त्रको अनुभूति गराउनुका साथै देशको समग्र आर्थिक तथा सामाजिक उन्नतिका लागि पनि लामो समयदेखि भूमि सम्बन्धी समस्या निरूपण हुन आवश्यक छ ।
भूमिहीन दलितलाई जग्गा उपलब्ध गराउने, मुक्त कर्मैया, कमलरी, हरुवाचरुवा, हलिया, भूमिहीन, सुकुम्बासी पहिचान गरी बसोबासका लागि घरघडेरी

सरकारी कागजात कीर्त गर्ने पक्राउ

भापा, चैत २५। जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरले सरकारी कागजात कीर्त गरेको आरोपमा एक व्यक्तिलाई पक्राउ गरी अनुसन्धान प्रक्रिया अगाडि बढाएको छ ।
हेटौँडा उपमहानगरपालिका-५मा रहेको नौ कठ्ठा जग्गाको सरकारी कागजात कीर्त गरेको आरोपमा भक्तपुरका बडीप्रसाद पौडेललाई प्रहरीले पक्राउ गरेको हो ।
सरकारी कागजात कीर्त गरिएको मुद्दापश्चात् प्रहरीले खोजीका क्रममा पौडेललाई बुधवार पक्राउ गरेको प्रहरी नायव उपरीक्षक जयश्वर रिमालले जानकारी दिए । पक्राउ परेका पौडेललाई जिल्ला अदालत मकवानपुरमा कागजातसहित अनुसन्धानका लागि पठाइएको छ ।
उता जिल्ला प्रहरी कार्यालय बाराले अपहरण गरेको आरोपमा एक व्यक्तिलाई १३ वर्षपछि पक्राउ गरेको छ ।
अपहरणपश्चात् १३ वर्षपछि लुकीछिपी रहेको अवस्थामा रहेका बाराका वीरेन्द्र महतो धानुकलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको जनाएको छ ।

बितामोडका राजवंशीको कोशीबाट उद्धार

सुनसरी, चैत २५। कोशी नदीमा हामफालेका भापा वितामोड नगरपालिका-३का ८४ वर्षीय जोषान राजवंशीको सकुशल उद्धार गरिएको छ ।
बुधवार अपराह्न सवा ४ बजेको समयमा कोशी नदीमा एक व्यक्तिले हामफालेको भन्ने खबर प्राप्त भएसँगै प्रहरी चौकी कोशी ब्यारेजबाट तत्काल खटिएको प्रहरी टोलीले स्थानीय माफ्तीहरूको सहयोगमा कोशीमा बगिरहेको अवस्थामा उनको सकुशल उद्धार गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सुनसरीले जनाएको छ ।

ट्याक्टर दुर्घटनामा एक जनाको मृत्यु

भोजपुर, चैत २५। भोजपुरको हतुवागढी गाउँपालिका-२मा ट्याक्टर दुर्घटनामा परी एक जनाको मृत्यु भएको छ ।
घोडेतरबाट भोजपुरतर्फ जाँदै गरेको कोरत ९४७९ नम्बरको ट्याक्टर अचानक अनियन्त्रित भई पल्टिएर दुर्घटना हुँदा ट्याक्टरमा सवार रामप्रसाद राई गाउँपालिका-७का २० वर्षीय नवीन राईको घटनास्थलमा नै मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय भोजपुरले जनाएको छ ।

पायल्स तथा फिस्टुला समस्याको छारसूत्र विधिबाट सफल उपचार !

काठमाडौँबाट आउनु हुने डाक्टरद्वारा चैत २८ गते शनिबारका दिन पायल्स, फिस्टुला, फिसर, दिशाबाट रगत जाने, पीप देखिने, मलद्वार छिलाउने, मलद्वार बरिपरि घाउ हुने, कब्जियत, मासु पलाएको, त्यस्तै ग्याष्ट्रिक, गानोभोला, अल्सरको उपचार हुने भएकोले विरामी वगैले अग्रिम नाम दर्ता गराउन सक्नुहुनेछ ।

माता मनकामना आयुर्वेद क्लिनिक

अनुवा पुल पूर्व दक्षिण, निलो सिंसा भएको घर, वितामोड, भापा (०२३-५४४३३६, मो. ९८४२७५९६०४)

यौन तथा प्रजनन रोगका विरामीहरूका लागि सुशीको सबर

चैत २८ गते शनिवारका दिन काठमाडौँबाट आउनु हुने विशेषज्ञ डाक्टरद्वारा सेवा दिइने हुँदा विरामीहरूले मौकाको फाइदा लिनुहोला ।

हावा सेबहरू: सबै खालका शारीरिक तथा मानसिक यौन समस्याहरू, पुरुषमा हुने शीघ्रपतन, धातु खस्ने, यौन सन्तुष्टि नहुने, यौन चाहना नहुने, चिलाउने, स्वप्नदोष, सरुवा यौन रोग साथै उमेर अनुसार यौन अंगको विकास नहुने, महिलाहरूको महिनावारी गडबडी, सेतोपानी बग्ने, तल्लो पेट दुख्ने, बॉभोपान, डाड दुख्ने, यौन सम्बन्धी सबै खालका समस्याहरूको सफल उपचार । त्यस्तै गरी महिला तथा पुरुषमा हुने निस्सन्तानपनको विशेष परामर्श तथा सफल उपचार गरिन्छ ।

माता मनकामना आयुर्वेद क्लिनिक

अनुवा पुल पूर्व दक्षिण, निलो सिंसा भएको घर, वितामोड, भापा (०२३-५४४३३६, मो. ९८४२७५९६०४)

बिता आयुर्वेद एण्ड फिजियोथेरापी सेन्टर, अष्टाङ्ग आयुर्वेद फार्मेसी

पायल्स, प्यारालाइसिस, हाडजोर्ती साथै अन्य सबै रोगहरूको आयुर्वेदिक औषधि, क्षारसूत्र, कपिडमसाज, पञ्चकर्म, फिजियोथेरापीबाट उपचार हुने पूर्वकै गुणस्त्रीय, विश्वासिलो र भरपदो उपचार केन्द्र बिता आयुर्वेद एण्ड फिजियोथेरापी सेन्टर (अष्टाङ्ग आयुर्वेद फार्मेसी, बितामोड, भापा)
सम्पर्क : ९८०६०००३१३/०२३-५९०१६६

सूचना

- उपभोक्ताहरूमा अनुरोध:**
- १) उपभोक्ता वस्तु खरिद गर्नुअघि अनिवार्य रूपमा वस्तुको मूल्य, उत्पादकको नाम एवम् ठेगाना, तौल, उत्पादन मिति र उपभोग गर्न सकिने अन्तिम मिति हेर्न गरौं ।
 - २) उत्पादन मिति, उपभोग गर्न सकिने अन्तिम मिति नभएको वा केरमेट गरेको वा पुनः लेबलिङ गरेको वस्तु वा सामान खरिद नगरौं ।
 - ३) वस्तु वा सामान खरिद गर्दा अनिवार्य रूपमा बिल लिने गरौं ।
 - ४) अखाद्य, सडेगलेको वा म्याद नाघेको तथा अस्वाभाविक रूपमा बढी मूल्य लिई वा कम तौलका वस्तु विक्री गर्नु गैरकानूनी कार्य हो ।
 - ५) उपभोग्यवस्तुमा त्यस्ता त्रुटीहरू भेटिएँ पैसा नलाने नम्बर १९३७मा फोन गरी वा Consumer App मार्फत गुनासो गर्न सकिनेछ ।

सचेत उपभोक्ता बनौं, आफ्नो मौलिक अधिकारको सदुपयोग गरौं ।

नेपाल सरकार सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय सूचना तथा प्रसारण विभाग

पानीट्याकी भारतको सेवा कांकरनिट्टाबाट

निशान्त मोटरसाइकल पाटर्स एण्ड सर्भिसिड सेन्टर

ROYAL ENFIELD को आधिकारिक बिक्रेता (डिलर) भएकाले ROYAL ENFIELD को सम्पूर्ण पाटर्सहरूमा १०% छुट गरिएको छ ।

7th ANNIVERSARY

सातौँ वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलक्ष्यमा अटो, तीन चक्को टेम्पोको सम्पूर्ण पाटर्सहरू उपलब्ध गराउँदै इन्जिनसहितको सम्पूर्ण मर्मत सेवा सञ्चालन गरिएको छ ।

यहाँ जुनसुकै कम्पनीको मोटोसाइकल, स्कुटर र टेम्पोको सम्पूर्ण पाटर्स पाउनुका साथै इन्जिन मर्मत पनि गरिन्छ ।

निशान्त मोटरसाइकल पाटर्स एण्ड सर्भिसिड सेन्टर
पानीट्याकीको पहिलो गल्ली दायाँ साइड
निशान्त- ८३२०७८४४४/८३४८४७३७९ इण्डिया.
९८४०१६४४३ नेपाल कांकरनिट्टा आर एफ मोटोसाइकल सेवा लिमिटेड ।

गाउँमा नहर, खेती गर्न मोटरको भर: भूभागको कमल गाउँपालिका-१ लाफतीमा कनकाई नहरको छेउमा विद्युत् मोटरबाट पानी निकालेर रोपाईं गर्न तयारी गर्दै स्थानीय कृषकहरू। कनकाई सिञ्चाई आयोजनाले नहर अधिग्रहण गरेको क्षेत्रमध्ये करिब एक हजार हेक्टर क्षेत्रका कृषकले सिञ्चाइको सुविधा पाएका छन्। तस्वीर: विनोद पाण्डे/पूर्वाञ्चल

वायु प्रदूषण 'खतरनाक'

काठमाडौं, चैत २५। काठमाडौंमा मंगलबार वायु गुणस्तर विश्वमै खराब देखिँदा त्यो न्यूनीकरणका लागि दीर्घकालीन पहल आवश्यक पर्ने विज्ञले बताएका छन्।

प्रदूषणको विवरण राख्ने वर्ल्ड एयर क्वालिटी इन्डेक्सले विश्वका दुई हजारभन्दा बढी शहरमा रहेका ३०,००० भन्दा धेरै मापन बिन्दुबाट सङ्कलित विवरणहरू काठमाडौंको अवस्था खराब देखिएको हो। काठमाडौंका वायुको गुणस्तर खतरनाक तहमा अर्थात् ३०० भन्दा उच्च देखिएको छ भने धनगढी, दाङ, पोखरा र हेटौँडाजस्ता शहरमा समेत वायु निकै अस्वस्थ देखिएको छ। नेपालमा वायु प्रदूषण किन बढ्यो र कहिलेसम्म यो अवस्था रहन्छ?

नेपालको प्रदूषणको कारक के हो ?
विगतका वर्षहरूका तुलनामा फरक यसपटक लामो समयसम्म आकाशमा तूवाँलो देखिनुलाई अधिकारीहरूले देशका दर्जनौँ ठाउँमा लागेका डडेलोलाई जिम्मेवार मानेका छन्।

वर्षा र वायुको प्रणालीमा लामो समयसम्म परिवर्तन नदेखिँदा समस्या भन्नु जेलिएको मौसमविद्हरू बताउँछन्। त्यसबाहेक सार्वजनिक रूपमा फोहोर बाल्ने, गाडीको सर्भिसिङ्ग नियमित नगर्ने, नढाकीकन निर्माण कार्य गर्ने र नसुधारिएको प्रविधिबाट उद्योगधन्दा चलाउने हाम्रा व्यवहारसँग जोडिएका पुरानै कारणहरू जिम्मेवार छन्- विभूवन विश्वविद्यालयको वातावरण विज्ञान केन्द्रीय विभागकी प्रमुख प्राध्यापक रेजिना मास्के ब्यान्जु भन्छिन्।

हामीकहाँ वायु सफा हुने भनेको असार-साउनको वखायाममा मात्र हो। नत्र तह तलमाथि भए पनि अन्य बेला त्यो स्वास्थ्यकर छैन। अध्ययनहरूले नेपालमा मुख्य रूपमा उच्च प्रदूषण देखिने समय शरद याम सकिएर हिउँद शुरु हुँदा र हिउँद सकिएर गर्मीयाम शुरु हुँदा रहेको बताइन्छ।

किन लामो समय तूवाँलो रहिरह्यो ?
यतिखेर अस्थिर वायुमण्डलकाबीच चैते हुरी चल्ने समय भए पनि यसपटक त्यसो भएको देखिँदैन। अहिले देखिएको स्थिर वायुमण्डलका कारण मौसमी चक्रमा अन्तरसम्बन्ध हुने वायु र वर्षा दुवै हुन नसकेको मौसमविद्हरू बताउँछन्। जल तथा मौसम विज्ञान विभागका वरिष्ठ मौसमविद् राजु प्रधानाङ्ग भन्छन्- वायुमण्डलको माथिल्लो तहमा

वहने जेटस्ट्रिम वायुको धारा अहिले सक्रिय हुन सकेको छैन। वर्षा गराउनमा योगदान दिने पश्चिमी वायु र त्यसले तयार पार्ने निम्नचापीय क्षेत्र समेत यतिखेर वन्न सकेको छैन।

विभागले कम्तीमा दुईदेखि तीन दिन पूर्वी र मध्य नेपालमा वर्षाको सम्भावना नभएको जनाएको छ। तर पश्चिम नेपालका केही भागमा छिटपुट वर्षा हुनसक्ने जनाएको छ। अहिलेको तूवाँलो हटनका लागि वातावरणविदले यसअघिदेखि नै ठूलो वर्षा वा हुरी आवश्यक पर्ने बताउँदै आएका छन्। डडेलो धेरै लामुका कारण भने जाडोमा पर्याप्त पानी नपर्नु रहेको प्राध्यापक ब्यान्जु बताउँछिन्।

सरकारको भूमिका के देखियो ?
यसपटक नेपालमा लागेको डडेलोको तह कम्तीमा एक दशक यताकै ठूलो रहेको डडेलोविज्ञले बताएका छन्। हिउँदे पाँच महिनाको विवरण केलाउँदा यो वर्ष अहिलेसम्मकै उच्च ७३ जिल्लामा २,७०० भन्दा धेरै डडेलोका घटना देखिएका छन्।

राम्रो घाँस आउने विश्वासका आधारमा धेरैतिर नियन्त्रित रूपमा भन्दा समेत जङ्गलमा आगो लगाउने गरिएको छ। कतिपय ठाउँमा वनहरूले समेत त्यो रणनीति लिएका छन् जसलाई परिवर्तन गर्नु आवश्यक छ- राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणका प्रवक्ता उद्वर रिजाल भन्छन्। यो वर्षले समेत हामीलाई धेरै पाठहरू दिएको छ जसलाई

हामीले अर्को वर्ष सुधार गर्न सक्छौं। नेपालमा मध्य वैशाख डडेलो उच्च बिन्दुका रूपमा हेर्ने गरिन्छ। पछिल्लो समय तथाङ्गमा आधारित प्रदूषणको तह थाहा पाउने मूल्याङ्कन प्रणाली तयार पारिएकाले अब तह बढ्दा सरकारले त्यसको असर घटाउन र मानिसहरूलाई जोगाउन आपत्कालीन उपायहरू तयार पार्नुपर्ने जानकारीहरू बताउँछन्।

स्वास्थ्यमा कस्तो असर ?
वायुको गुणस्तर खतरनाक तहमा पुग्नु भनेको सामान्य मानिसहरूको स्वास्थ्यमा समेत तत्काल देखिने असर पर्नु रहेको चिकित्सकहरू बताउँछन्। सामाजिक सञ्जालमा यसको असर उच्च तहको धूमपान बराबरकै हुने भन्दा चर्चा समेत चलेका छन्। काठमाण्डूको वीर अस्पतालका श्वासप्रश्वास एवम् क्रिटिकल केयर विशेषज्ञ डा. अशेष दुङ्गना भन्छन्- त्यसरी सिधै तुलना गर्न नमिल्ना तर धूमपान गर्दा हाम्रो शरीरमा जेजस्तो असर पर्छ, यो तहको प्रदूषणले गराउने त्यही हो। त्यसमा दमदेखि मुटुको रोग गराउनेजस्ता पदार्थ छन्।

लामो समय विषाक्त वायु भएको स्थानमा बस्दा गर्भवती महिलाले जन्माउने शिशुमा तौल कम हुनेदेखि विभिन्न दीर्घकालीन समस्या देखा पर्ने बताइन्छ। वायुमा हुने सूक्ष्म कण रक्त नलीसम्म पुग्ने भएकाले त्यसले मृतुदेखि स्नायु प्रणालीसम्मका समस्याहरू निम्तन सक्ने चिकित्सकहरूको चेतावनी छ।

गैरकानूनी रूपमा कस्मेटिक सामान उत्पादन, एक पत्राउ नकपा (माओवादी केन्द्र) का दुई मन्त्रीद्वारा राजीनामा

काठमाडौं, चैत २५। नेपाल तथा भारतमा उत्पादन हुने मेहेन्डी, फेस किम लगायतका कस्मेटिक सामान गैरकानूनी रूपमा उत्पादन गर्ने एक व्यक्तिलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको हो। काठमाडौंमा यसरी कानून विपरीत सामान उत्पादन हुने गरेको र सो कस्मेटिक सामान प्रयोग गर्दा कपाल झर्ने, एलर्जी हुने जस्ता मानिसको स्वास्थ्यमा गम्भीर असर देखिएको भन्ने सूचना प्राप्त भएपछि प्रहरीको महानगरीय अपराध महाशाखाबाट जेला सामान पनि नियन्त्रणमा लिइएको प्रहरीले सामानसहित काठमाडौंको बुङ्गेअड्डा वस्ने चेतन गोयललाई पक्राउ गरेको हो।

२०७३ सालमा उच्च अदालत पाटनको निर्णय बमोजिम खारेज भइसकेको ट्रेडमार्क प्रयोग गरी कस्मेटिक सामान अनधिकृत रूपमा उत्पादन भएको पाइएको हो। प्रहरीले त्यहाँ उत्पादित २४ प्रकारका कस्मेटिक सामान र सामान बनाउन प्रयोग हुने चार वटा मेसिनसहित उद्योग सिल गरेको जनाएको छ। यस्तै सामान भण्डारण गरिएको गोदाम र पसलसमेत सिल गरिएको छ। सामान ओसारपसार गर्न प्रयोग भएको बापे ९८ ८०५३ नम्बरको प्यान र सोभिन रहेको आठ जेला सामान पनि नियन्त्रणमा लिइएको प्रहरीले जानकारी दिएको छ।

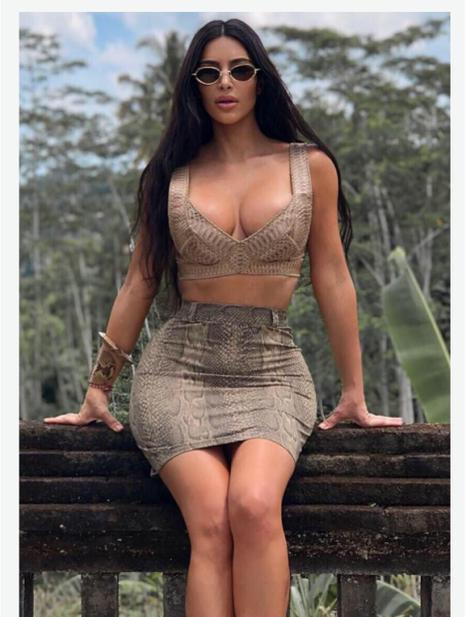
गोयलले गुणस्तरहीन मेहेन्डी भारतमा उत्पादन भएको हो भनी भुक्त्याई विक्री गर्ने गरिएको, मिति समेत नराखेको, नवीकरण नगरी सञ्चालन गरेको पाइएको छ।

मानवअधिकार उल्लंघनका घटनाप्रति एमनेस्टी चिन्तित

काठमाडौं, चैत २६। सन् २०२०मा मानवअधिकार उल्लंघनका घटना बढेकोप्रति एमनेस्टी इन्टरनेशनलले चिन्ता व्यक्त गरेको छ। सन् २०२०मा मानवअधिकारका घटनासम्बन्धी वार्षिक प्रतिवेदनमा सरकारले मानवअधिकार हननका घटनाका दोषीलाई प्रभावकारी कारवाहीको दायरामा ल्याउन नसकेको उल्लेख गरिएको छ। एक सय ४९ देशको मानवअधिकारको अवस्थालाई समेटेर प्रतिवेदन तयार गरिएको हो। प्रतिवेदनमा नेपालमा राज्यपक्षबाट भएका मानवअधिकार उल्लंघनका केही गम्भीर घटनालाई पनि उजागर गरिएको छ। प्रतिवेदन अनुसार नेपालमा गोपनीयताको अधिकार, भेला हुने र अभिव्यक्ति स्वतन्त्रतासमागतका सन्दर्भमा सरकारले मानवअधिकारको विश्वव्यापी मान्यता र सिद्धान्त विपरीत काम गरेको आरोप लगाइएको छ। न्यायिक अनुमतिविना नै गोपनीयताको अधिकारमा हस्तक्षेप गर्न मिल्ने फराकिलो र अस्पष्ट प्रावधान समावेश गरिएको नेपाल विशेष सेवा विधेयक संसदको माथिल्लो सदनले गत जेठमा अनुमोदन गरेपछि तल्लो सदनमा विचाराधीन रहेको अवस्थामा कानूनी सुरक्षाविना नै व्यक्ति तथा संस्थाथि निगरानी गर्ने, सूचना र अभिलेख सङ्कलन गर्ने जस्ता अधिकार दिने प्रावधान विधेयकको मस्यौदामा उल्लेख गरिएको छ। यस्तै अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता कृण्टित गर्ने प्रावधानसहित मिडिया सम्बन्धी विभिन्न विधेयक संसदा विचाराधीन रहेको तथा कतिपय पत्रकारलाई गलत सूचना फैलाएको र सरकारको आलोचना गरेकामा पक्राउ गरिएको औल्याइएको छ। अधिकारवादीको शान्तिपूर्ण प्रदर्शनमा सुरक्षा बलले हिरासतमा लिने, प्रदर्शनकारीलाई तितरबितर पार्ने कार्य भएको प्रतिवेदनमा भनिएको छ। विभिन्न स्थानमा भएका घटनाको जवाफदेहिताको माग गर्दै भएका प्रदर्शनकारीमाथि अत्यधिक बल प्रयोग गरिएको तथा महामारीको अवधिमा देशभर लागू भएको बन्दाबन्दी कार्यान्वयन गराउन पनि सुरक्षा बलले अत्याधिक बल प्रयोग गरेको एमनेस्टीको प्रतिवेदनमा जनाइएको छ।

फोर्ब्सको धनाढ्य सूचीमा कार्दसियन

फोर्ब्सको धनाढ्य सूचीमा अमेरिकी मोडल किम कार्दसियन पनि सफल भएकी छन्। कार्दसियनलाई फोर्ब्सले औपचारिक रूपमा अर्बपतिको घोषणा गरेको हो। वहिनी काइली जेनर अर्बपतिको सूचीबाट बाहिरिएको एक वर्षपछि कार्दसियन धनाढ्य सूचीमा परेकी हुन्। फोर्ब्स म्यगारोजनका अनुसार कार्दसियनले टेलिभिजन कार्यक्रम, विभिन्न कम्पनीको विज्ञापनबाट अरबौं डलर आमदानी गरेकी हुन्। ४० वर्षकी कार्दसियनको आफ्नै व्यापार पनि छ। उनको कम्पनीको अन्डरवेयर तथा लन्जवेयर निकै चर्चित छ। गत अक्टोबर यता कार्दसियनले २० करोड अमेरिकी डलर कमाएकी छन्। त्यससँगै कार्दसियनको सम्पति एक अर्ब अमेरिकी डलरभन्दा बढी पुगेको हो। कार्दसियन र उनका पति किम वेस्टबीच हालै सम्बन्ध विच्छेद भएको चर्चा चलेको थियो। एजेन्सी

पत्रकार ...

सहसचिव (समावेशी) मा प्रेस मन्त्रका ज्ञानु लिम्बू र कोषाध्यक्षमा प्रेस मन्त्रके राम योङ्गहाङ निर्वाचन भए। त्यस्तै महिला सदस्यमा प्रेस चौतारीकी सुजाता सुनुवार, दलित सदस्यमा प्रेस युनियनका तीलविक्रम दर्जी, जनजाति सदस्यमा प्रेस मन्त्रका काकीराम लावती र समावेशी सदस्यमा प्रेस चौतारीका भगीरथ भण्डारी रहेका छन्। खुल्ला सदस्यहरूमा प्रेस चौतारीका रमेशकुमार पराजुली, गोविन्द भट्टराई र किरण पौड्याल, प्रेस युनियनका गणेश घिमिरे, लोकेन धेवे, टीका खतिवडा र बालकृष्ण वस्नेत हुन भने पाँच जना केन्द्रीय परिषद सदस्यमा प्रेस युनियनका प्रभाकर प्रधान र विजयशेखर भट्टराई, प्रेस चौतारीका कोशिला खिम्डु राई, राजकुमार दाहाल र शिव मुखिया निर्वाचन

संविधानको भावनालाई मूर्त रूप दिन उपलब्ध जमिनको यथोचित व्यवस्थापन आवश्यक छ। भूमिहीन सुकुम्बासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउन तथा अर्थव्यवस्था बसोबासीलाई व्यवस्थापन गर्ने प्रयोजनका लागि भूमिसम्बन्धी ऐन, २०२९को दफा ५२ ख को उपदफा (६) बमोजिम नेपाल सरकारबाट भूमिसम्बन्धी समस्या समाधान आयोग गठन भएको हो।

संविधानको भावनालाई मूर्त रूप दिन उपलब्ध जमिनको यथोचित व्यवस्थापन आवश्यक छ। भूमिहीन सुकुम्बासीलाई जग्गा उपलब्ध गराउन तथा अर्थव्यवस्था बसोबासीलाई व्यवस्थापन गर्ने प्रयोजनका लागि भूमिसम्बन्धी ऐन, २०२९को दफा ५२ ख को उपदफा (६) बमोजिम नेपाल सरकारबाट भूमिसम्बन्धी समस्या समाधान आयोग गठन भएको हो।

जग्गा बिक्रीमा
बितामोडस्थित भद्रपुररोड माछापुच्छ्रे बैंक पश्चिम रहेको १० धुर जग्गा तु-बिक्रीमा छ। इच्छुकले तु-सम्पर्क गर्नुहोला।
सम्पर्क : ९८४२७३०८२४

वितरक चाहियो
लक्ष्मीपुर-पञ्चकन्या हुँदै बितामोड प्रोभिडेन्स कलेजबाट अन्धुवा पुल हुँदै महेन्द्र शोर्स्मसँग, कृषिथोक हुँदै शनिश्चरे लाइन, पाथीभरा टोल-३ नम्बरसम्मका लागि वितरकको आवश्यकता भएकोले इच्छुकले सम्पर्क गर्नुहोला।
नोट: साइडल भएको १ जना, पाँच हजार सेलरी।
सम्पर्क: ९८१६६४१५७३, ९८०१४०४०००

सम्पन्न बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. बितामोड-१, भूभागको सूचना
यस सम्पन्न बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. कार्यालयमा लामो समयदेखि सम्पर्कमा नरहनुभएका सम्पूर्ण शेयर तथा बचत सदस्य महानुभावहरूमा यो सूचना प्रकाशित मितिबाट एक हप्ताभित्रमा कार्यालयमा सम्पर्क गरी आफ्नो बचत रकम रजु गराई बचत सुरक्षित गर्नुहुन अनुरोध गर्दछौं, अन्यथा हुन गएमा स्वतः खाता बन्द हुनेछ।
अध्यक्ष
सम्पन्न बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
बितामोड, भूभाग (फोन: ०२३-५४५९८३)

विद्युत् आपूर्ति अवरुद्ध हुने बारेको सूचना
यस नेपाल विद्युत् प्राधिकरण अनारमनी वितरण केन्द्र अन्तर्गतका तपशिल बमोजिमका स्थानमा तपशिल बमोजिमको समय विद्युत् आपूर्ति अवरुद्ध हुने बारेको व्यहोरा जानकारीको लागि अनुरोध छ। साथै यसबाट प्राहक महानुभावहरूमा पर्ने जाने असुविधाप्रति नेपाल विद्युत् प्राधिकरण अनारमनी वितरण केन्द्र क्षमा प्रार्थी छ।

मिति	फिडरको नाम	स्थान	समय	कारण	कैफियत
२०७७/०४/२६	११ केभी बजार फिडर	कनकाई रोड, सुब्बा चौक, महानुभाव चौक र मातामन्दिर आसपासका क्षेत्रहरू	बिहान ८:०० बजेदेखि दिउँसो २ बजेसम्म	विद्युत् लाइन मर्मत सम्भार तथा पोल रक्षा निर्माण कार्य गर्नुहुने	उल्लेखित समय भन्दा १ घण्टा अघि वा पछि हुन सक्नेछ।

नेपाल विद्युत् प्राधिकरण अनारमनी वितरण केन्द्र

डिमिजन वन कार्यालय, भूभाग
प्रदेश नं. १ नेपाल
सम्पर्क : ०२३-४५५०५३

- हुरीबतास चलेको समयमा खुल्ला ठाउँमा आगो नबालौं। आगो बाल्ना होसियार रहौं, आगोको काम सकिएपछि राम्ररी निभाऔं।
- वन क्षेत्रमा मानिसहरू हिँड्ने बाटोको दायो-बायाँ तथा घरबारी वरिपरि रहेका पातपत्रिहरू जस्ता सजिलै बल्न सक्ने पदार्थहरूलाई हटाई सफा राखौं।
- गाउँ, टोलमा आगलागी तथा वन डडेलोको रोकथामबारे कुरा गरौं, विपुलबाट बच्न र बचाऔं।
- आगलागी भई हालैमा स्थानीय प्रशासन, प्रहरी, नेपाली सेना तथा नजिकको वन कार्यालयमा तुरुन्त खबर गरौं। आफ्नो ज्यानमा खतरा नहुने गरी वन डडेलो निभाऔं।
- वनमा आगो लगाउनु दण्डनीय अपराध हो। डडेलो लगाउने व्यक्तिलाई पहिचान गरौं र कानूनी कारवाही गरौं।

बिता (सेफ्टी तथा टल सफाई) बितामोड, भूभाग
गुणाल बुढाथोकी
023-545402
9825952677
9825952680
सेफ्टी तथा टल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस्।

बालबालिकाको रक्षा गर

पूर्वी सीमान्त जिल्ला भन्नाको काँकरभिट्टास्थित इलाका प्रहरी कार्यालयले चालुआर्थिक बर्षको पहिलो आठ महिनामा एघार जना बालबालिका हराएको निवेदन पत्रको आधारमा यही अवधिमा कूल ५१ जना हराएको उजुरी परेको जनाएको छ । तीमध्ये ११ जना बालबालिका छन् र त्यसमध्ये १० जना त बालिका नै रहेका छन् । मासिक हिसाबले औसत छ जना हराएका छन् र ती फेला परेको कुनै सूचना छैन र अभिलेख पनि छैन । सीमावर्ती क्षेत्रमा केही गैरसरकारी स्वयम्सेवी संस्थासँगै प्रहरीले पनि निगरानी गर्दै आवागमनमा कडाई गरे पनि हराउने क्रम रोकिएको छैन र हराएकाहरू भेटिका पनि छैनन् । इलाका प्रहरी कार्यालयको महिला तथा बालबालिका ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्रको तथ्यांक अनुसार आवागमनमा निगरानी गर्दागर्दै पनि बालिका, किशोरीहरूको हराउने डर बालकको तुलनामा उच्च छ ।

तथ्यांक अनुसार नेपालबाट दिनहुँ १० जना बालबालिका हराइरहेका छन् । पछिल्ला आठ महिनामा भन्दा दुई चार सय, बालबालिका हराएकामा आधा जस फेला परेका छैनन् । बालबालिका हराउनु परिवार र देशका लागि दुःखद कुरा हो । परिवारका लागि त आफ्ना सन्तान सर्वस्व नै हुन्, त्यही सर्वस्व गुम्दा उत्पन्न हुने पीडा र असरलाई मापन गर्ने सकिँदैन । बालबालिका यसै पनि देशका भविष्य हुन् र परिवारका निम्ति आशा र भरौसाका केन्द्र हुन् । त्यसैले देश र जनताका अभिभावक, संरक्षक र प्रतिनिधि ठान्ने सरकारले आफ्ना नागरिकको जीवन र धनको रक्षा गर्नु मूल दायित्व ठान्नुपर्दछ । त्यही दायित्व र कर्तव्यबोध गरेर हराएका बालबालिका कहाँ जाँदैछन्, कसले किन र कसरी लौँदैछ सरकारले खोजी पनुपर्दछ । बालबालिका हराउनुमा कसैको हात छ, कहाँ पुऱ्याएर, के प्रयोजनमा उपयोग गरिँदैछ त्यसको अनुसन्धान गर्न जरुरी छ । भोलि कुनै बालबालिका वेपत्ता नैहोउन्, अग्रसरता देखाउन आवश्यक छ ।

बालबालिका सम्बन्धी ऐन २०७५मा स्थानीय तहमा बालअधिकार समिति गठन हुनुपर्ने र त्यसको सञ्चालनका लागि बालकल्याण अधिकारी नियुक्त गर्नुपर्ने प्रावधान छ । उक्त व्यवस्था अनुसार बालबालिकाको क्षेत्रमा क्रियाशील माइती नेपाल प्रदेश नम्बर १का प्रमुख गोविन्द धिमिरेले बालबालिका हराएको केही दिनपछि मात्रै सूचना गर्ने परिपाटीले हराएका सबैलाई भेट्न नसकिएको बताएका छन् । त्यसमाथि हराएको सूचना दिए पनि फेला पारेको सूचना नदिने कारणले तथ्यांकमा हराउने बालिका १ हजार आठ सय ६१ मध्ये नौ सय ४४ जना फेला परेका छन् । त्यसमा १५६दिख १८ बर्षका किशोरीको प्रतिशत ७६ रहेको छ । यस्तो डरलाग्दो तथ्यांकलाई न्यूनीकरण गर्न सरकारले कार्ययोजना बनाउँदै स्थानीय सरकारलाई जिम्मेवार बनाउनुपर्दछ ।

जनता जनार्दनमथि अपमानपूर्ण राजनीतिक अत्याचार !

नकुल काजी

परिवर्तनशील धर्मवाहक 'समय'-को गति बेरोक छ र त्यो गतिले मान्छे लगायत प्राणी-जगतका सम्पूर्णको मनोविज्ञानमा फेरबदल ल्याउने अद्वितीय क्षमता राख्छ । अर्थात्, समय सँगसँगै सम्पूर्ण जीवजगतको सोच-अवधारणा, जीवन-पद्धति र अभ्यास-शैलीमा आउने परिवर्तनलाई नै नैसर्गिक स्वाभाविकता मानिने गरिन्छ । अतः समय (time)-को एकनास गति अन्तर्गत आजको विश्वका औसत मानिस आफूभित्रको मानसिक अधिकार (mental authority)-लाई सिन्धु र मुक्त राख्न चाहन्छन्, जस्तै अदम्य विश्वास पोषेका व्यक्ति वा संस्थालाई पनि त्यो अधिकार चाहिँ सुम्पन मञ्जुर गर्दैनन् । त्यसैलाई आजको विश्व-साहित्यले मानव-स्वाभिमानको उपल्लो प्राथमिकतामा राखेर परिभाषित गर्ने गरेको छ । त्यसो त अध्यात्म-विज्ञान (spiritual science)-ले मान्छेको भौतिक शारीरिकलाई केवल भौतिक पहिचान नै मात्र मान्दछ । अथवा मान्छेको आत्मासँग सम्पृक्त मानसिक अधिकार नै वास्तविक मान्छे हो भन्ने आध्यात्मिक विश्वास आजको नानाविद विश्वलाई समेत चकित तुल्याइरहेको भौतिक विज्ञानका सामू दुर्दमनीय (indomitable) सावित भइरहेको छ । र, त्यही आत्मरूपी मान्छेको सर्वस्व नै 'मानसिक अधिकार'-को सम्पूर्ण परिभाषा बनेको छ पनि ।

त्यही वैयक्तिक अधिकारलाई मानवीय बुद्धि-विवेक र मूलतः चेतनामा सर्वोपर मानिएकाले आजका औसतले कसैलाई सुम्पेन । तर, नेपालको यो नितान्त वर्तमानमा एकथरि नेपाली आत्मसम्मान र स्वाभिमान शब्दहरूको सत्यानास गर्दै र अन्यायपूर्ण थिचोमिचो गर्दै मान्छे हुनुको भावभूमिमा अत्यन्त बहुमूल्य वैभवरूपी मानसिक अधिकार सिङ्गे अर्कालाई सुम्पुवा गरेर व्यक्तिगत स्वार्थको जगेर्ना गर्न स्माइरहेका देखिँदा छन् । आफ्नो स्वार्थनिस्तुत समृद्धिसँग आफूलाई पूर्ण-सम्पूर्णरूपमा विक्रीको 'माल' बनाउन रमाउने तथा 'मान्छे चेतनशील प्राणी हो र चेतनाले नै ऊ जीव-जगतमा सर्वश्रेष्ठ भएको हो' भन्ने यथार्थको तेजोबध गरिरहेको दृश्यावली हेरिरहनु पर्दा हृदयघातक आत्मत्याग हुने अवस्था अफ-अफ छिर्पिँदै गएको छ यसबेला !

शासकीय शिविरभित्र कै भ्रमण र तानातान-हानाहानको बबण्ड अनुरक्ति देखिरहनु पर्दा आफ्नो मानसिक अधिकारसहित होमिएका मान्छेरूपी विवेकहीन ती प्राणीहरूलाई यो कलमले पटक-पटक 'चेसको बोर्डमा ठड्याउने प्लास्टिकका निर्जीव गोटी'-का विदुष पात्र भन्ने गरेको छ । अर्थात्, बुद्धिचाल खेल (चेस)-को पट्टी (बोर्ड)-मा ठड्याउने गोटीहरू पनि राजा, मन्त्री, हात्ती, घोडा, उँट इत्यादि पदका हैसियतमा हुन्छन् । तर, ती प्लास्टिकका निर्जीव गोटीका ती हैसियत स्वर्वांगत त हुँदैनन् नि । तिनलाई खेलाडीका हातले नचलाइदिइसक्यो ती केवल प्लास्टिकका निर्जीव गोटीभन्दा बढता के हुन् ? ठीक त्यस्तै !

'देश'-को परिभाषाका मुख्य अवयवहरूमध्ये 'भूगोल' र 'जनता' प्राथमिकतामा पर्ने विश्वव्यापी सनातन मान्यता छ । अहिले भूगोलका सीमाक्षेत्रीय माटो विदेशी अतिक्रमणले घाउते छ भने सबै वर्गीय कित्ताका

औसत जनता आँशु र आक्रोस लुकाएर रोदनमय अनुत्पन्न अवस्थामा छन् । सिङ्गो राजनीति उतार-चढाउ, कर्कश दोहोरी र तँछाड-मछाडको विभीषक गतिविधिग्रस्त भएकाले जनताका नैसर्गिक अधिकार र जीवनयापनका प्राथमिकताहरूलाई अभिभूत मात्र होइन इतिहासकै सबभन्दा अनादृत हालतमा पुर्याइएको मात्र छैन, पञ्चायती 'विकासको मूल फुटाउने' मखमली नाराको वर्तमान कम्युनिस्ट संस्करणको 'समुद्र नेपाल-सुखी नेपाली'-ले परिहासद्वारा गिज्याइरहेको छ । देशको आर्थिक पुनरुत्थान र पक्षभेदरहित विकासका सबै पक्ष केवल ध्यानियत कथनीभित्र, उपभोगका असली हकदारका हकमा, केवल मुगमरीचिका बनिरेहेको छ ।

मूलतः शक्ति पृथकीकरणको संविधाननिर्दिष्ट राज्यको अपरिहार्य विधि-पद्धतिलाई संविधानकै पानामा निद्राको ओखति खुवाएर संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको लोरी-लैबरी सुनाउँदै सुताउने दुष्कर्मले जानकार वर्गका नेपालीलाई ऐँटन गराउँदो छ । र, राज्यका शासकीय-प्रशासकीय अंग र तिनका सिँटी-सिँटीका निकायहरूलाई क्रमशः 'दरत-चलानी' किंवा शासकीय मुक्तियारको सन्की 'हुकुम' तामेलीमा सीमित गरिँदैछ । उधारी आशवासन छिरोल्ने तीनै तहका सौभाग्यभोगी

तानाशाही ढाँचाबाट एकाधिपत्यमार्गी शाही वा नवाबी जीवन जिउन सजिलो बनाउने लोभी-पापी आकांक्षालाई सक्रिय गराउनु नै पो, मानव मनोविज्ञानका हकमा, ठूलो आश्चर्य कहाँ हो ? पक्षभेदी प्रवृत्तिका राजनीतिको 'नैतिक सिद्धान्त' (ethic) हो कि भन्ने भ्रम प्रक्षेपित यो नेपाली वर्तमानका जनता निबिड वनमा अल्मलिएर जस्ता बिलखबन्द र छँदैछन् ।

अतः यी सबै प्रकटित दृश्यहरू यत्रतत्र सर्वत्र बिस्तीर्ण देखी-देखी 'बाङ्गो रूख'-लाई आफ्नो स्वार्थी र उदररम्भी गिरोहका नाथिके-मुक्तियारले 'सोभो' करार गर्नासाथ 'सोभो' छ 'भनेर स्वर उराल्ने पेशाकर्मीहरूको बढ्दो बुर्कुसी-उप्रीपाप्रीको प्रकोप नै दुर्भाग्यको विषय बनेको छ अहिले । यी पेशाकर्मीहरूले आफ्ना मानसिक अधिकार समेत उसरी अर्कालाई सुम्पिसकेर आफूलाई शायद यन्त्रमानव (robot) बनाइसकेका छन्- जसमा मानवीय संवेदाना किमार्थ संभाव्य हुँदैन । यन्त्रमानवमा स्पन्दन कहाँ होस् ! धातुको बस्तु निस्पन्द हुन्छ भनेर भनिरहने पर्दैन । अतः संविधान, ऐन-कानून, नीति-पद्धति र विधिहरूद्वारा निर्मित बाटोलाई सर्वसत्ताको उम्मादी

कार्यकारीहरू साँच्चै कुनै राणा श्री ३ ले बनाएको सिंहदरवारको स्तर सुहाउँदो गुणिलो पोष दर्ज्यानी भोद्वै मात्र छैनन्, गाउँ-गाउँसम्म सिंहदरवारका सुख-सयलले धन्य भएका छन् । र, साँच्चै राणाकालीन सिंहदरवारको शोषण-प्रविधि प्रकारान्तरले पालिकाका वडाहरूदेखि संघीय सचिवालयहरूसम्मका दर्ज्यानी 'मालिक'-हरूले अनुशरण गरिराखेका छन् र ती सबको व्यवस्थापन गर्ने प्रयोजन निर्मित जनताबाट उठाइने कर-तिरोका दायरा र घनत्व बढाउँदै लगेएको छ । कहाँ कतै अंकुश छैन । अंकुश लाउने अख्तियार प्राप्त राखेको परमोच्च तह पनि जादूगर किर्लिभसको चमत्कारी पुतली जस्तो भएको गुनासाहरू जति नै प्रक्षेपित भए पनि 'निदाएको बहाना गरिरहेको मान्छेलाई ब्यूँभञ्जान गाह्रो हुने' जस्तै छ स्थिति । त्यसो हुँदा अंकुशहीन बन्दै इच्छाधारीले यही अवधारणाबाट आफूलाई दूरो र बलियो बनाउने क्रम बेरोक राख्नु कुन अस्वाभाविक आश्चर्य हो ? र, देशको वस्तुगत यथार्थ अघोषित संकटकालको जस्तो कण्टकाकीर्ण गेगरिलो बनू र त्यसबाट तीनै तहका सिंहदरवारिहरूले अधिनायकीय

(crazy) कोदालोले भत्काएर आफू र 'आफ्ना'मात्र अँटउने स्वेच्छाचारी यात्राको सहज बाटो हिँडेका आफ्ना मुक्तियारसामू मानसिक अधिकारसहित लम्पसार पर्ने 'मान्छे' र धातुको मानव शरीर ब्याट्री वा विद्युतको शक्तिले गतिशील हुने यन्त्रमानवमा तात्त्विक भिन्नता हुँदैन ।

मान्छेले मानसिक अधिकार कसैलाई सुम्पिएपछिको उसको भौतिक शरीरको उपस्थितिमा उसको पार्थिव जीवनको के अर्थ रहन्छ ? अहिले जनतालाई उनीहरूको जीवन-दैनिकीका अपरिहार्य अर्भोष्ट अनुकूलका कवेवेदान्ती परीकथा (fairy tale)-ले सम्मोहित गरी तुल्याइएको जनमतको 'बहुमत' प्राप्त नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (एमाले)-को सरकारी पार्टी घटकमा 'आफ्नो विषेकलाई निस्पन्द (motionless) राख्न र मानसिक अधिकारसहित आफ्ना मुक्तियार स्वामित्वमा आत्म बिसर्जन गर्न मञ्जुरहरूको ठूलो चलखेल-दबदबा छ । यो देशको शासन-प्रणाली 'संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र'-को भियो समाएर दाँडि गर्न जुटेका उनीहरूले देशमा हुनुहुनाइरहेको राजनीतिक अत्याचारको

सूत्रपात र विकासक्रम जान्दाजान्दै उनीहरू अन्जान भएको अभिनय गरिरहेका छन् । देश र जनताका प्रतिको उत्तरदायित्व उनीहरूको सरोकारको विषय रहेको उनीहरूको कार्यकारी वा दलीय हैसियतले अनुभूत गरेको देश र जनताको अपेक्षाका नाद-अनुनादमा कतै पनि आभाषसम्म हुन पनि छाडेको छ । समग्रमा, अहिले देश र देशको परिभाषाका अवयव (component)-हरू प्रायः सबै नै राजनीतिको अत्याचारी दलनद्वारा क्रमशः धाड्ते बनाइँदै लगेएको छ मात्र होइन यी सबैको घातकताबाट उत्सर्जन हुने भावी संभावना अफ भयप्रद-अफ विभीषक प्रतीत हुँदैछन् । यस स्थितिको नेपाल सन्तरी वर्षे कष्टकर संघर्षमय प्रयत्नबाट स्थापित 'भनिइरहेको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको सौष्ठव हो त ?- एउटै यो घटोत्कचे प्रश्न अहिले प्रतिष्ठितरूपमा अधिष्ठित भई देश र जनतालाई उपहास गर्दै खलनायकीय हौँसो हौँसरहेको छायाँभास हुन थालेको छ ।

वस्तुतः सर्वसत्ताको निरंकुश संस्करणमा प्रविष्ट एमालेको सरकारी पार्टी घटक पूर्णकालिन अभ्यास प्रारम्भ गरिसकेका यन्त्रमानवहरूको 'जी-हजुरी'-मा स्माइरहेको छ । 'नागरिक' हैसियत पाउनबाट बञ्चित राख्ने शासकहरूका नेपथ्य-षडयन्त्रबाट अटुट देपेटिँदै आएका निर्धो नेपालीमा देपेट्याइँ चूपचाप सहने वंशानुगत संस्कार नै बनिसेको हुँदो र अहिलेको नेपाली राजनीति अत्याचार' प्रकरण उनीहरू (जनता)-का सरोकारको विषय नबनिरहेको हुँदो हो । अब उसो, 'रैती' र 'प्रजा'-बाट राजनीतिका निम्ति संविधान निर्देशित विधि-प्रक्रिया भिलाउने मौमिमी खेतालारूपी 'जनता'-सम्मको दर्ज्यामा पदोन्नत नेपालीलाई, पुनः 'रैती' वा 'प्रजा'कै दर्ज्यामा आकर्षित (degraded) तुल्याई २००७ सालअघिको हविगतमा पुर्याउने पूर्वाधार तयारीको आभास हुँदैछ । भविष्य सरेआम सिन्धु बनेको छ ।

यो कलमले २०३४ सालमा बभ्राड, बाजुरा, कालिकोट, सल्याण, नवलपरासी, चितवन, दाङ, बाग्लुङ आदि जिल्लाको भ्रमण चार महिना अध्ययन भ्रमण गर्दा ती जिल्लाका ठाउँ-ठाउँमा हृदयहीन सामन्ती शोषण, दलन, अन्याय-अत्याचारका हृदयविदारक दृश्यहरू प्रशस्त देखेको थियो । परिचय नेपालका अधिकांश पहाडी र कछाड जिल्लाका निर्धा-निमुखाहरूका लागि तिनै क्रूर स्वेच्छाचारी सामन्तहरू 'राज्य'का एकाधिपति र आफूहरूलाई तिनका जन्मै दास मान्नुको विकल्प थिएन । सामन्त खानदानका हुकुम-आदेशात्मक फर्मानको वैकल्पिक जवाफ त्यस भू-भागको कसैका निम्त पनि कल्पनातीत थियो-मृत्युलाई निम्तो दिनु सरह ! अतः ती चरम शोषित-पीडित नेपालीमा पिलिएको डर-त्रास क्रमशः आक्रोशमा रूपान्तर हुँदै गएको मनोवैज्ञानिक धरातलमा शायद माओवादी क्रांति पाउलाएर शोषण-दमनका दलन विरोधी चेतनाको प्रस्फुटित भई देशव्यापी भाङ्गिएको थियो ।

नेपाली माओवादीलाई प्राप्त प्रारम्भिक ऊर्जा देशको परिचमी अविचलित र विकास तथा गरिबी र अभावग्रस्त जिल्लाका एकाधिपति शोषक-सामन्तहरूका अन्याय-अत्याचारबाट युगी प्रताडित जनताका आक्रोश नै थियो भन्ने यो कलमीको बुझाइ हो । अर्थात्, कुनै पनि कालखण्डमा लामो र अस्वाभाविक जन-मीन - mass tacturnity) आँधी आउनभन्दा अघि आकारमा छान्ने सन्नाटा पनि हुन सक्छ । त्यसलाई निरर्थक मानेर हियाउने तुजुक र दम्भ, राजनीतिक अत्याचारका आयामहरू संयोजन गरी जनता र राज्य-प्रणालीलाई जित्याइरहेका सबैका लागि आत्मघाती सिद्ध हुन पनि सक्छन् । चेतना भया-

शिक्षण विधि विद्यार्थी केन्द्रित बनाऔं

डा. देवीप्रसाद आचार्य

नेपालको शिक्षण सिकाइ पद्धति 'न्यारेसन सिकनेसबाट' ग्रस्त छ । परम्परागत शिक्षण विधिबाट विद्यार्थीलाई ज्ञान थुपर्ने काम भइरहेको छ । शिक्षामा शास्त्रको अध्ययन अध्यापन भयो । युग सापेक्ष शास्त्रार्थ भएन । विद्यार्थीमा कोरा ज्ञान भयो । सिर्जनात्मक सिप भएन । विज्ञान, गणित, भाषा आदि विधाहरूलाई सुगा रटान गराउने, लेख्न लगाउने र कक्षागत श्रेणी बढाउने कार्यले शिक्षार्थीको सिर्जना पलाउन सकेन । आफ्नोपन भल्कन सकेन । शिक्षार्थीमा मौलिक चिन्तन, सिर्जनात्मक शक्ति, अन्वेषण एवम् अनुसन्धानका दायराहरू फूलन सकेनन् । परम्परावादी शिक्षण सिकाइ प्रणालीबाट हाम्रो देशका शैक्षक संस्थाहरू माथि उद्वेग सकेनन् । शिक्षाको गणस्तरमा वृद्धि हुन सकेन ।

शिक्षाशास्त्री रोबर्ट फोस्टरका अनुसार शिक्षण आफूमा भएको ज्ञानलाई सिकारुमा स्थानान्तरण गर्ने कला हो । यो कलाभित्र शिक्षकले सिकारुमा अध्ययन गर्ने भोकको जागरण गराउन सक्नु पर्दछ । सिकाइमा अभिप्रेरणाले ठूलो भूमिका हुन्छ । विद्यार्थीको रुचीलाई ध्यान नदिई अध्यापन गर्ने कार्य शिक्षक केन्द्रीत पण्डित्याइँ मात्र हो । कलात्मक शिक्षण होइन । शिक्षा शास्त्री हेनरी फ्रेड्रिकले उचित सल्लाह दिन सक्ने कला नै उत्तम शिक्षण हो भनेका छन् । यसको अर्थ शिक्षकले विद्यार्थीलाई शिक्षण सिकाइका क्रममा उचित राय, सल्लाह, सुझाव र निर्देशन दिन सकेमा उनीहरूले सिकाइका तरिकाहरू सिक्न सक्दछन् । तर, सल्लाह

सुझानको लागि विद्यार्थीमा निहित आन्तरिक क्षमताको ज्ञान, उसको रुची र समस्यारु ठग्याउन सक्नु पर्दछ । यसको लागि विद्यार्थीसँग मनोपरामर्श आवश्यक हुन्छ । एउटा वैज्ञानिकले कुनै पनि कुराको आविष्कार गर्नको लागि त्यसको सूक्ष्म अध्ययन, अनुसन्धान तथा परिष्करण गरेपछि मात्र उ सफल भए भैं शिक्षण सिकाइमा पनि शिक्षकले विद्यार्थीमा रहेको आन्तरिक र वाह्य समस्याहरूको अवलोकन अनुसन्धान तथा अन्वेषण गरी समस्याहरूको पहिचान तथा समाधानका उपायहरू अवलम्बन गर्न सके मात्र शिक्षण सिकाइ सफल हुन सक्दछ । विद्यार्थीलाई सताइरहेका समस्याका रुपहरू फरक फरक हुन सक्दछन् । माथिल्लो उमेर समूहका विद्यार्थीले साना विद्यार्थीलाई गर्नु बुलिङ, अध्ययनमा आईपर्ने कठिनाई, उमेर अनुसार शारीरिक, मानसिक तथा संवेगात्मक विकास र यसको प्रभाव, डर, त्रास, घात, आघात, रिष, आवेग, उत्तेजना आदि इत्यादी समस्याहरूले विद्यार्थीलाई थिचिरहेका हुन सक्छन् । यी समस्याहरूको बे-चास्ता गरी शिक्षण गर्दा विद्यार्थीले बुझ्न सक्दैनन् । पढाईमा रुची जगाउन सक्दैनन् । यसकारण शिक्षकहरूले विद्यार्थीका मनोवैज्ञानिक समस्याहरूको पहिचान गरी समस्या समाधान गर्ने उपाय गर्न अति आवश्यक छ ।

आईन्स्टाइनले मानिसको एउटा मूल्यवान चीज भनेको उसको अन्तरहृदयको आवाज हो भनेका छन् । बालबालिकाहरूको हृदयको आवाजलाई नसुनीकन गरेको शिक्षण प्रभावकारी हुन सक्दैन । शिक्षाविद ह्वाइट र लिपिटले मौलिक तथा विद्यार्थी केन्द्रीत शिक्षण सिकाइको लागि सिक्ने व्यक्ति मानसिक रुपमा तयार हुनुपर्नेमा कुटुमा

जोड दिएका छन् । विद्यार्थीलाई मानसिक रुपमा तयार नगरी गरिने शिक्षण उपलब्धी मुलक हुन सक्दैन । शिक्षार्थी सिक्न तयार नभएसम्म सिकाइ उपलब्धिमुलक हुन सक्दैन । त्यसैले शिक्षण सिकाइमा गुरुजनहरूको सिकाउने कलाको ठूलो भूमिका हुन्छ ।

शिक्षण सिकाइका विषयमा वैज्ञानिक आईन्स्टाइनको अर्को भनाइ मनन योग्य छ । उनी भन्छन्- मेल विद्यार्थीलाई पढाउँदिन, केवल उनीहरूले पढ्ने वातावरणको सिर्जना गरीदिन्छु । उनको भनाईको तात्पर्य सिकाइको लागि वातावरणले ठूलो भूमिका खेल्दछ भन्ने हो । विद्यार्थीलाई

पढ्ने, सिक्ने र पढाईमा रमाउने वातावरण भएमा उनीहरूमा सिक्ने रुची र उत्सुकता बढ्दछ । यसको लागि शिक्षकले बालमनोविज्ञानको अध्ययन गरी उनीहरूको घर, परिवार, उमेर, पूर्वज्ञान, मानसिकता, कठिनाई लगायतका पृष्ठभूमिहरूको जानकारी राखी पढाई प्रति रुची जगाउने र सिक्न तयार हुने वातावरणको सिर्जना गर्नु पर्दछ ।

शिक्षकहरू पाठपुस्तकीय विषयवस्तुको हस्तान्तरण गर्नको लागि शिक्षण सिपको आवश्यकता पर्दछ । शिक्षण सिप भन्नाले शिक्षकले कुन तहको कक्षामा कुन-कुन पाठ, कुन-कुन उद्देश्य प्राप्तिका लागि, कुन शिक्षण विधि अपनाई कस्ता शैक्षिक सामग्रीहरूको प्रयोगद्वारा कति समय लगाई शिक्षण गर्दा निर्धारित लक्ष्यहरू पूरा हुन सक्छन् भन्ने सैद्धान्तिक एवम् व्यवहारिक विधिहरूको प्रयोगलाई बुझ्नु पर्दछ । आधुनिक शिक्षण कलामा ज्ञानात्मक, भावनात्मक, क्रियात्मक र व्यवहारिक पक्षहरूलाई महत्त्व दिइन्छ । पाठको उद्देश्यहरूलाई पूरा गर्नको लागि शिक्षण सिकाइमा श्रव्य सामग्री, दृश्य सामग्री, श्रव्य-दृश्य सामग्रीहरूको प्रयोग पनि आवश्यक ठानिन्छ । आवश्यकताको आधारमा पत्रपत्रिका, स्लाइड्स, चार्ट, नक्सा, ग्लोब, फ्ल्यासकार्ड, शब्दोपलब्धि लगायतका शिक्षण प्रभावकारी बनाउन विशेष कलाको खोजि हुन्छ । शिक्षण कलाका सहयोगी अवयवहरू शिक्षकको योग्यता, क्षमता, अध्ययन, अनुसन्धान, अनुभव एवम् तात्त्विक जस्ता

कुराहरूमा निर्भर हुन्छ । यसका साथै सरल तथा जीवन्त प्रस्तुतिकरण कलात्मक शिक्षणका विशेषता हुन् । जसरी मेडिकल सर्जनले बिरामीको रोगलाई पता लगाई निको बनाउँछन् त्यसरी नै योग्य गुरुजनहरूले सिकारुमा रहेका समस्याहरूको चिफारगरी सरल तरिकाले ज्ञान हस्तान्तरण गर्ने क्षमता राख्नु पर्दछ ।

शिक्षाशास्त्री विलियम अथरले शिक्षणको स्तरको वर्गीकरण गर्दै साधारण शिक्षकले विद्यार्थीलाई विषयवस्तु भन्दछन्, राम्रा शिक्षकले व्याख्या गर्दछन्, उत्कृष्ट शिक्षकले डेमोस्ट्रेट गर्दछन् भने महान शिक्षकले प्रेरित गर्दछन् भनेका छन् । यसरी हेर्दा गुरुजनहरूले गला सुकुञ्जेल पण्डित्याइँ गर्ने, व्याख्या गर्ने, कण्ठस्थ गर्ने, गराउने, कितावबाट उत्तरहरू बुबुहु तिपीबद्ध गर्न लगाउने जस्ता विधिहरू परम्परागत तरिका हुन् । यस प्रकारको परम्परावादी विधिनात्मक शैलीको धोक्ने शिक्षण शैली आउटडेटेड भइसकेको छ ।

अन्त्यमा, शिक्षणलाई स्तरीय र कलात्मक बनाउन गुरुजनहरूमा शिक्षाप्रतिको अभिरुची, अध्ययनशीलता, खोज, अनुसन्धान, समसामयिक ज्ञान र सिपहरूमा दक्ष हुन आवश्यक ठानिन्छ । त्यसैले प्रचलित शास्त्रीय शिक्षण शैलीलाई रुपान्तरणगरी आधुनिक, बालमनोविज्ञानमा आधारित, प्रविधिमैत्री एवम् सिकारु केन्द्रीत शिक्षण सिकाइ नै गुणस्तरीय, जीवन्त एवम् कलात्मक बनाउनु आजको आवश्यकता हो । तसर्थ न्यारेसन सिकनेसबाट ग्रस्त शिक्षण शैलीलाई बदलेर विद्यार्थी केन्द्रीत बनाउन माथि उल्लेख गरिएका विषयवस्तुले केही भए पनि मद्दत गर्ने छ भन्ने आशा गर्दछु । हजार पाइलाको यात्रा एक पाइलाबाट शुरु हुन्छ भन्ने कुरा मनन गर्ौं ।

आलुखेतीबाट बिर्तामोडका कृषक लाभान्वित

उमताथ भण्डारी

कमल, चैत २५। बिर्तामोड नगरपालिकाका कृषक व्यवसायिक आलुखेती गरेर लाभान्वित भएका छन्।

नगरपालिकाले यो वर्षदेखि व्यावसायिक आलुखेती कार्यक्रम सञ्चालन गरेको कृषकहरू आलुखेती गरेर लाभान्वित भएका हुन्। ८६ विगाह जमिनमा आलुखेती गरेर न्यूनतम आठ सय २५ टनभन्दा बढी आलु उत्पादन भएको नगरपालिकाले जनाएको छ।

आलुखेतीमा एक सय ७० जना कृषक सहभागी थिए। आलु उत्पादनमा नगरपालिकाले सिंचाइका लागि मोटर, पम्पिङ सेवाका साथै सुरक्षित विषादी निःशुल्क उपलब्ध गराएको थियो भने मल र श्रम कृषकले व्यहोरेका थिए। कृषकले बीउ आलु खरिदमा वर्षौं लाखौं

रुपैया खर्चिँदै आइरहेका थिए भने आगामी वर्ष बीउ आलु खरिदमा रकम नभएको रकम नगरमै रोक्नका लागि यसै वर्षदेखि नगरपालिकाको सहयोगमा एक सय टनभन्दा बढी बीउका लागि आलु भण्डारण तयारी भइरहेको बिर्तामोड नगरपालिकाका कृषि विकास शाखाका प्रमुख राजेन्द्र कडरियाले बताए।

नगरपालिकाले आलु उत्पादनमा सहयोग गरेपछि नगरपालिकाका कृषक उत्साहपूर्वक आलु उत्पादनमा जुटेको उनले बताए। नगरपालिकाको वडा नम्बर ९ स्थित किरण राजवंशीले दाजुभाइ मिलेर अठ्ठाई विगाहमा आलुखेती गरेको बताए। उनले बीउ खरिद र रोपाईमा एक लाख ५० हजार रुपैयाँ खर्च भएको र उक्त जमिनबाट तीन सय ५० मन आलु फल्ने अनुमान गरेको जानकारी दिए। आलु उत्पादनका लागि सबै खर्च कटाएर दुई लाख रुपैयाँभन्दा बढी आम्दानी हुने राजवंशीले

बताए। आलुखेतीका लागि नगरपालिकाले प्राविधिक सेवा, सिंचाइका लागि मोटर, स्प्रे टंकी र सुरक्षित विषादी निःशुल्क उपलब्ध गराएकोले आलुखेती गर्न ठूलो सहयोग पुगेको राजवंशीले बताए।

विषादी प्रयोगका कारण विभिन्न रोग लाग्ने भएकाले पछिल्लो समय कृषकले उत्पादन गर्ने विभिन्न वालीमा रसायनिक विषादीलाई न्यूनीकरण गर्न र विषादीका कारण हुने वातावरणीय प्रदूषणलाई कम गर्न नगरपालिकाले विभिन्न सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरेको बिर्तामोड नगरपालिकाका मेयर धुवकुमार शिवाकोटीले बताए।

वर्षेदेखि विषादी प्रयोगका कारण कृषकको खेतको माटोको अवस्था अत्यन्तै खराब भएकोले कृषकको खेतको माटो उपचारका लागि कृषि चुन वितरण गरेको शिवाकोटीले बताए। त्यस्तै पशुपालक कृषकका लागि सहज होस् भनेर दूध विक्रीका लागि चिस्यान केन्द्रको स्थापना गरेको उनले जानकारी दिए। बिर्तामोडस्थित कृषिथोक बजार प्रदेश नम्बर १ कै ठूलो कृषि बजार भएकोले त्यो बजारसंगको सहकार्यमा कृषकले उत्पादन गरेका कृषि उत्पादन विक्री वितरणका लागि सहज वातावरण बनाइ दिएको मेयर शिवाकोटीले बताउनुभयो।

पछिल्लो समय बिर्तामोड नगरपालिकाले नगरीभित्र रहेका कृषकका लागि विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरेका कारण कृषक कृषि कर्मप्रति उत्साहित भएर लागेका छन्। तर, अझै पनि कृषकले उत्पादन गरेका कृषि उपजले उचित मूल्य भने पाउन सकेको छैन।

राप्रपा क्षेत्र नं. २ प्रदेश (क) को अध्यक्षमा रिजाल

बिर्तामोड, चैत २५। राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी क्षेत्र नं. २ प्रदेश (क)को अध्यक्षमा शंकर रिजाल निर्वाचित भएका छन्। राप्रपा भाषा क्षेत्र नं. २ को क्षेत्रीय परिषद बैठकले प्रदेश (क)को अध्यक्षमा रिजाललाई निर्वाचित गर्दै २१ सदस्यीय कार्यसमिति निर्वाचित गरेको हो। यसअघि

उनी राप्रपा चारपाने र बिर्तामोडको अध्यक्ष रहेका थिए। विभिन्न सामाजिक संघसंस्थांमा आवद्ध उनी राप्रपाको निवर्तमान बिर्तामोड नगर अध्यक्ष रहेका थिए।

राप्रपा भाषा क्षेत्र नं. २ का क्षेत्रीय क्षेत्रीय अध्यक्ष नारायण राजवंशीको

अध्यक्षता तथा पार्टीका केन्द्रीय सम्पादन समिति सदस्य राम थापाको प्रमुख आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा क्षेत्रीय सचिव किरण पौडेलले स्वागत गरेका थिए।

निर्वाचन समितिका संयोजक भवानी राजवंशी र सह संयोजक टंक कटवालले रिजालको अध्यक्षतामा गठन गरिएको २१ सदस्यीय समितिको नाम घोषणा गरेका थिए। नवनिर्वाचित समितिको सदस्यहरूमा केशवप्रसाद ओझा, कमल खरेल, देवी दंगाल, शारदा रिजाल, देवराज रिजाल लगायत रहेका छन्।

कार्यक्रममा राप्रपाका केन्द्रीय सदस्य राजकुमार पोखरेल, प्रदेश सदस्य देवी दंगाल, जिल्ला उपाध्यक्ष देवराज रिजाल लगायतले नवनिर्वाचित समितिलाई वधाइ तथा शुभकामना दिएका थिए। कार्यक्रमको सञ्चालन राप्रपाका जिल्ला सचिव केशवप्रसाद ओझाले गरेका थिए।

बालज्योतिका विद्यार्थीलाई पोशाक

अर्जुनधारा, चैत २५। अर्जुनधारा-९ स्थित बालज्योति प्राथमिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई पोशाक वितरण गरिएको छ। विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष बुद्धिमान लिम्बूको अध्यक्षता र वडाध्यक्ष पुष्पकुमार प्रसाईंको प्रमुख आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा विद्यालय र विद्यालय अन्तर्गत रहेको चारधरे बाल विकास केन्द्रका ७० जनालाई उक्त पोशाक वितरण गरिएको हो। वितरण गरिएको पोशाकहरूमा ७० थान

टिस्ट, ७० थान ट्राउजर र ७० थान ज्याकेट रहेको बताइएको छ। उक्त पोशाकहरू वैदेशिक रोजगारीको क्रममा हाल इजरायलमा कार्यरत भीमाकुमारी वन पुरी 'सविता'बाट सहयोग प्राप्त भएको सामाजिक अभियन्ता मिलन राईले जानकारी दिए।

प्रमुख अतिथि वडाध्यक्ष प्रसाईं, नगर कार्यपालिका सदस्य हरिमाया भण्डारी दाहाल, सुखानी शहीद स्मृति उद्यानका अध्यक्ष टंक

बराल, भूवनेश्वर शिव पाञ्चानन आनन्द धाम व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष डिल्ली चापागाईं, नमूना सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहकी सचिव ठकुरानी काफ्ले, वाताका ससुरा डम्बर पुरी, सासु लीलामाया पुरी, स्थानीय समाजसेवी युवराज प्रसाईं लगायतले उक्त पोशाकहरू विद्यार्थीलाई प्रदान गरेका थिए। शिक्षक विनम अधिकारीले स्वागत गरेको कार्यक्रमको सञ्चालन प्रधानाध्यापक पूजा भारतीयले गरेकी थिइन्।

आगोले जलेर बृद्धाको मृत्यु

खोटाङ, चैत्र २५। खोटाङको बराहपोखरी गाउँपालिका-२ बस्ने ७४ वर्षीया डम्बरकुमारी मगरको आगोले जलेर मृत्यु भएको छ।

स्थानीय तरेभर जंगलमा आगलागी भएको र उक्त आगलागी प्रहरी तथा स्थानीयवासीहरूले नियन्त्रणमा लिने प्रयास भइरहेको अवस्थामा भीरको माथी बसीरहेकी बृद्धालाई एकमासी आगोको लफ्फाले भेटेर शरीरमा आगो लाग्दा घाइते भएकी थिइन्।

उनलाई तत्काल उद्धार गरी उपचारको लागि अस्पताल लैजाने तयारी गर्दावार्ता मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय खोटाङले जनाएको छ। घटना सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिरहेको जनाएको छ।

करेन्ट लागेर एक जनाको मृत्यु

सुनसरी, चैत्र २५। सुनसरीको इटहरी उप-महानगरपालिका-५मा करेन्ट लागेर एक जनाको मृत्यु भएको छ। ललितपुर महाकाल गाउँपालिका-४ घर भइ इटहरीको डिसेहोमको कार्यालयमा कार्यरत २४ वर्षीय जितेश दुलालको करेन्ट लागेर मृत्यु भएको हो।

डिसेहोमको फाइबर तार टाड्ने क्रममा बिद्युत्को तारमा छुन गई करेन्ट लागेर घाइते भएका दुलाललाई उपचारको लागि विराटनगरको नर्सिंहोम लगेकोमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ। घटना सम्बन्धमा थप अनुसन्धान भइरहेको इलाका प्रहरी कार्यालय इटहरीले जनाएको छ।

श्रीमतीको पुन्यतिथीमा बिद्यार्थीलाई ब्याग

अर्जुनधारा, चैत २५। श्री आधारभूत विद्यालय कञ्चनवारी अर्जुनधारा-५ भाषाका बाल शिक्षादेखि कक्षा ७ सम्मका एक सय ३० जना विद्यार्थीलाई ब्याग प्रदान गरिएको छ।

अर्जुनधारा-५ निवासी पूर्व शिक्षक प्रेम बस्नेतले आफ्नी श्रीमती स्व. पुष्पा बस्नेतको पुन्यतिथीमा विद्यार्थीलाई भोलो प्रदान गरेका हुन्। विद्यालय व्यवस्थापन समितिकी अध्यक्ष

शान्ति चौहानको अध्यक्षता तथा बस्नेतको प्रमुख आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा विद्यालय व्यवस्थापन समिति सदस्य अर्जुन कडेलले शुभकामना दिएका थिए।

कार्यक्रममा दाता बस्नेतलाई विद्यालयको तर्फबाट सम्मान गरिएको थियो। प्रधानाध्यापक टंक न्यौपानेले सञ्चालन गरेको कार्यक्रममा स्वागत शिक्षक कल्पना दुंगानाले गरेको सहयोग भीम बरालले जानकारी दिए।

साम्रा सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सरसफाई

भाषामै पहिलोपटक भ्याकुम सिस्टमको ठूलो र सस्तो ढल तथा सेफ्टी ट्याङ्की सरसफाईको लागि हामीलाई सम्भन्नुहोस्।

सम्पर्क: ९८१४९९३७१२, ९८२४९९१७४७, ९८२४९९७७८५५, ९८६२६४८२२२

सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सफाई

अत्याधुनिक ट्रबो (Trabo) प्रविधि सिस्टमको ठूलो ट्याङ्कीबाट सस्तोमा सफाई गरी हनुनको सेफ्टी ट्याङ्की सरसफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्भन्नुहोस्।

सम्पर्क: ०२३-५५०६२०, ९८४२६५५७००, ९८०४९३८१००, ९८०७९३०७४०, ९८१७९२९३९४

तु- चाहियो

कृषिफर्ममा बसेर काम गर्ने दम्पति चाहियो। सम्पर्क फोन नं. ९८१५०८०३९१

कर्मचारी आवश्यकता

नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त यस कम्पनीलाई कार्यालय सञ्चालन र विस्तारका लागि केही कर्मचारी आवश्यक परेको हुँदा इच्छुकले सम्पर्क गर्नुहोला। पद: P.R.O., Training Officer योग्यता: SEE, +2 सो सरह तलब: 15,000 to 20,000/- कामजात: PP Size Photo 2pcs, Citizenship, education Certificated. सम्पर्क: बिर्तामोड-५, शनिचरे स्ट्रेण्ड फोन: ९८२५३५४७९६, ९८६६७७२५७

चिनारी राजश्व सेवा सेन्टर

- अन्तलाइन कर भुक्तानी / कर चुक्ता प्रमाणपत्र - पर्सनल पान नम्बर पान बनाइन्छ। - सरकारी निकायमा व्यवसाय दर्ता गर्नको लागि कागजात तयार गर्ने। - लेखा परीक्षण /VAT BILL सम्बन्धी काम मो. ९८०४९७६५०६, ९८४२६४५३७५

आवश्यकता

कुक: २ जना (सामान्य) हेल्पर: २ जना वेटर: ४ जना सम्पर्क: ९८१४९९७८८७

कागजात हरायो

बिर्तामोडबाट बुधबारे आउने क्रममा मेरो शैक्षिक प्रमाण-पत्र (एकाडेमिक ट्रान्सक्रिप्ट, माइग्रेसन र प्रोभिजनल सर्टिफिकेट) हराएको हुँदा फेला पार्नु हुनेले नजिकैको प्रहरी चौकी वा निम्न ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनु होला।

नाम: मौसम खड्का ठेगाना: बुद्धशान्ति भाषा रिजिष्ट्रेशन नं. ७३०४५२०१६ सिम्बल नं. ३०४२०४७० सम्पर्क नं.: ९८१७९९४७२५

सुवर्ण अवसर! सुवर्ण अवसर!!

CTEVT बाट सम्बन्धन प्राप्त तथा नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त यस सौन्दर्य ट्रेनिङ सेन्टरमा रु. १५,०००/- मा ४५ दिन ब्युटिसियन सम्बन्धी Level-1 (Basic Course) तथा CTEVT Exam सहितको तयारी कक्षा ब्युटिसियन विज्ञ तथा Assessor बाट सञ्चालन मिति २०७७ साल चैत्र ९ गतेबाट शुरु हुँदछ। यस अवसर अन्तर्गत (Basic Course) सिक्न र Level-1 को परीक्षा दिन चाहने इच्छुक ब्युटिसियनहरूले २०७७ चैत्र ७ गतेभित्र सौप परिषदको दरखास्त फारम भर्नाका लागि सम्पर्क राख्नुहोला। सिट सिमित छ।

सौन्दर्य ब्युटिपार्लर एण्ड ट्रेनिङ सेन्टर, बिर्तामोड, भाषा फोन: ९८०४९४७२७५, ९८१४९९३९३

अर्जुनधारा यातायात प्रा.लि.द्वारा सञ्चालित आरमदायी यात्रा

बिर्तामोडबाट रवि विहान ९ बजे गाडी नम्बर १७७९ अनुप, ९८४२६९८२४८, ५४६ उत्तम ९८४२६९९२२४८, चन्द्र ५२६- ९८६९९३४९१ साथै समालटार, २:१५ बजे सावुबुर्द २:४५ बजे दैनिक सेवा उपलब्ध छ।

अध्यक्ष: गोपाल घिमिरे (९८४२६८७५५६), बिर्तामोड काउन्टर सीताराम आचार्य: ९८४२६२३५५२

सेफ्टी ट्याङ्की सफा गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला। भाषा सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सफाई

बिर्तामोड सम्पर्क: राजकुमार श्रेष्ठ ९८५२६४६००५, ९८०६०१०४१०, ९८४२६३४२७०, ०२३-५४६००५ दमक सम्पर्क: देवी सिटौला ९८२४९७९१८५, ९८४२७६०२६५, ९८४२३३२४३०

हाडजोनी तथा नसाका समस्याहरूको सफल उपचार

पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल बिर्तामोड भाषामा हाडजोनी तथा नसाका बिर्तामोडको सफल उपचार। जौन तथा उपचार हुने समस्याहरू - गर्धन, डाड, कम्मर दुख्ने, डिस्क प्रोप्यास, नसा च्यापिएको, हड्डी छिडिएको - बाघ रोग, युरिक एसिड बढेको, आर्थराइटिस, जोनी दुख्ने, जोनी जाम भएको - शरीर कमजोर, पोल्ने, लाटो हुने, कान्ते, - प्यारालाइसिस तथा हिंडन गाह्रो हुने शरीरको एक वा दुबै भाग नचल्ने, मुष् बाडिएको बिर्तामोडलाई भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ। - प्यारालाइसिस भएका तथा हिंडन नसके बिर्तामोडका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ। स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड नेपाल टेलिकम पूर्व बिर्तामोड, भाषा (फोन: ०२३-५४०१२३, ९८०३५४९१९)

ज्यो. मधुसूदन रिजाल (स्वर्णपदक विजेता) वैदिक ज्योतिष परामर्श केन्द्र शनिचरे रोड, बिर्तामोड (९८४२५७९१९)

मेघ (वु. वे. चो. ला. लि. लु. ले. लो. आ) - स्वास्थ्य कमजोर देखिए पनि रमाइलो यात्रा गर्ने साइत जुनैछ। मन मिल्ने साथी भेटिनुका साथै प्रेम र मित्रताको बन्धन कासिलो हुनेछ। बृष (इ. उ. ए. ओ. बा. बि. बु. बे. वो) - कामको चापबाट फुसंद पाइने छ। व्यवसायले मनगो आम्दानी दिनाउनेछ। विभिन्न सहयोग र उपहार हातलागी हुनेछ। मिथुन (का. कि. कु. घ. ङ. छ. के. को. हा) - परिवारजनको साथले नयाँ आशा जगाउनेछ। अतिथिका रूपमा मानसम्मान समेत प्राप्त हुनेछ।

माया मोह जागेर आउला। कर्मठ (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो) - भौतिक साधन जुटानाले दिगो काम प्रारम्भ हुनेछ। नयाँ योजनातर्फ अग्रसर भइनेछ। अरूको विश्वास जित्न सकिनेछ। सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टू. टे) - दिगो फाइदा हुने काम हातलागी हुनेछ। पहिले इच्छा गर्नेहरूले नै सहयोग गर्न थाल्नेछन्। चुनौति चिदै काम बनाउन सकिनेछ। कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ठ. पे. पो) - शत्रुहरू किनारा लाग्नेछन् भने प्रतिस्पर्धामा चिजयी

भइनेछ। पुरुषार्थद्वारा प्रशस्त लाभ उठाउन सकिनेछ। तुला (रि. रु. रे. रो. ता. ति. तु. ते) - अवसर र व्यवधानका बीचबाट कर्मयोग अधि बढ्नेछ। कामको मेसो नमिन्दा पछि, परिनेछ। अरूका लागि बुद्धि खर्चनुपर्ला। बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु) - पहिलेका सहयोगीहरू पछि हट्न सक्छन्। स्वास्थ्य कमजोर रहनाले अध्ययनमा ध्यान केन्द्रित नहुन सक्छ। धनु (ये. यो. म. मि. मु. घ. फा. द. मे) - समयको गतिलाई पछ्याउन नसक्दा परिस्थितिसंग सम्झौता गर्नुपर्ला। धैर्य एवम् लगनशीलताले मात्र

उपलब्धि प्राप्त हुनेछ। मकर (मो. ज. जि. सि. सु. खे. खो. गा. मि) - आफन्त र परिवारजनलाई धेरै समय दिनुपर्ने हुन सक्छ। आशवासन दिनेहरूले प्रतिबद्धता पूरा नगर्ने सक्छन्। कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दा) - हल्लाको भरमा अरूको विश्वास गर्दा धोका पाइनेछ। कृषि, पशुपालन तथा धरेल कामकाजमा बढी प्रवृत्त वनुनुपर्ला। मीन (दि. दु. थ. ञ. ज. दे. दो. घ. चि) - विनाकारण आफन्त, साथीभाइ टाढिन सक्छन्। साभेदारसंग असमझदारी देखिने हुँदा सजग रहनुहोला। हडबडीले समस्या निम्त्याउन सक्छ।

१) श्री प्रेमप्रसाद पाण्डे वडा नं. १ र २ का लागि सम्पर्क नं.: ९८५२६५५१४० २) श्री लीलाप्रसाद पोखरेल वडा नं. ३, ४, ५ र ६ का लागि सम्पर्क नं.: ९८०६०४३५३३ ३) श्री राजीवकुषा विष्ट वडा नं. ७, ८, ९ र १० का लागि सम्पर्क नं.: ९८२६४७४४४४